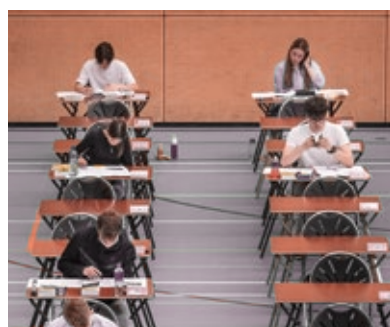

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

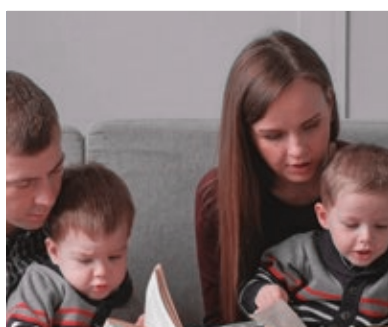
de SAAMBINDER

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
GENEMUIDEN**

09 Examen
doen

10 Ouders en
onderwijs

19 Jongeren
Mijmeren in mei

Christus' ingang in de hemel

ds. C. Harinck, Kapelle

Vanaf de Olijfberg is Jezus opgevaren ten hemel.
Een wolk nam Hem weg van de ogen der discipelen.

► **Want Christus is niet ingegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in de hemel zelve, om nu te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons.**

Hebreeën 9:24

Wat er achter die wolk gebeurde, konden zij niet zien. Zij wisten dat Jezus ten hemel opvoer om terug te keren tot Zijn Vader, maar zij konden niet zien wat er in de hemelse gewesten plaatsvond. De Heilige Geest heeft dit echter de apostelen wel geopenbaard. Zo komt het dat de schrijver van de Hebreeënbrief ons vertellen kan wat er gebeurd is in de hemel. Hij zegt dat Christus is ingegaan in het hemelse heiligdom. Op de Grote Verzoendag ging de hogepriester ten tijde van de

tempeldienst in Jeruzalem het heilige der heiligen binnen. Niet dan met diepe eerbied kon de Jood aan die plaats denken. In het allerheiligste van de tempel woonde immers God. Boven het verzoendeksel tussen de cherubs woonde de Heere in de wolk. Zijn genadige tegenwoordigheid werd zichtbaar in de wonderlijke wolk, die boven de ark rustte. De schechina was het heiligste van alle heiligheden. Deze heilige plaats nu ging de hogepriester op de Grote Verzoendag binnen. Nadat in de voorhof de offers waren gebracht, het bloed in de gouden schaal was opgevangen en rokend reukwerk in een andere schaal was gedaan, ging de hogepriester het allerheiligste binnen.

Diep onder de indruk volgde het volk de hogepriester met hun ogen, totdat hij achter het voorhangsel verdween. Zij wisten dat hij straks het binnenste voorhangsel opzij zou schuiven en dan zeer dicht genaderd zou zijn in Zijn gemeenschap! En wat zou er dan gebeuren? Zou hij niet verteerd worden door de heilige God van Israël, Die zij vertoornd hadden door hun zonden? Maar de hogepriester werd niet verteerd. Hij had bloed bij zich, dat verzoening teweegbrengt.

Eerst geofferd

Dit ingaan van de oudtestamentische hogepriester ziet de schrijver van de Hebreeënbrief als een beeld van Christus' hemelvaart. Zoals de hogepriester inging in het heilige der heiligen, zo is Christus op de dag van Zijn hemelvaart ingegaan in de hemel zelf. Ook Hij is niet zonder bloed ingegaan in het hemelse heiligdom. Voordat Hij ten hemel opvoer, heeft Hij ook eerst geofferd. Hij offerde Zichzelf aan Golgotha's kruis tot een verzoening voor de zonden van al Zijn uitverkorenen. Hij ging het hemelse heiligdom niet binnen met vreemd bloed, maar met Zijn eigen bloed. Met welk doel? De apostel schrijft: '...om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons'.

Alle nadruk valt er op dat Jezus ten nutte van Zijn gemeente opvaart ten hemel. Hij vaart op om als hun Hogepriester voor Gods aangezicht te

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE GENEMUIDEN

Nadat verschillende personen uit Genemuiden de plaatselijke Nederlandse Hervormde Kerk hebben verlaten, wordt er op 30 november 1910 door ds. G.J. Wolbers een Oud Gereformeerde Gemeente geïnstitueerd. In 1919 sluit deze gemeente zich aan bij de Gereformeerde Gemeenten.

De eerste jaren worden de kerkdiensten in een 'lokaal' aan de Prinses Julianastraat gehouden. Zowel in 1923 als in 1959 wordt er op vrijwel dezelfde plaats een nieuwe kerk gebouwd. In verband met de groei van de gemeente verhuist men in 2003 naar de nieuwe Jachin en Boazkerk aan de Taghof, die 1800 zitplaatsen telt. Bij de ingebruikneming ervan, op 17 april, spreekt ds. P. Melis over Psalm 67:2: 'God zij ons genadig en zegene ons; Hij doe Zijn aanschijn aan ons lichten. Sela'. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Aldaar zal gras met riet en biezen zijn'. De gemeente telt 1165 belijdende leden en 1000 doopleden.

verschijnen. Met Zijn bloed en offer verschijnt Hij voor God als de Borg en Middelaar, Die voor de Zijnen heeft voldaan aan het kruis. Wat is dat een troostrijke gedachte!

Wij moeten allen eens voor God verschijnen. De hemelse Rechter zal ons allen eens ter verantwoording roepen. Niets zullen we voor Hem kunnen verbergen. Op geen enkele wijze zullen we Hem kunnen misleiden met vrome woorden of valse verontschuldiging. Voor een aardse rechtbank kun je proberen je schuld te ontkennen of de rechter te misleiden. Maar God is niet te misleiden.

Wat zullen we voor Gods rechtbank ter verontschuldiging aanvoeren? God doorziet alle verontschuldiging. Er blijft er niet één overeind. Daar moeten wij allen verstommen en veroemd worden.

Wat zullen we in die dag een Advocaat en Pleitbezorger nodig hebben zoals Jezus is. Een Hogepriester, Die met Zijn bloed en offer voor het aangezicht van God verschenen is voor ons. Want Jezus is met Zijn bloed voor God verschenen, om ten behoeve van schuldige en vloekwaardige zondaren te pleiten en een pardon op te eisen. Hij alleen kan de verzoening met God bewerken. Het bloed van Jezus is wel op Golgotha vergoten, maar in de hemel brengt Jezus het tot geldigheid en eist een eeuwig pardon op voor de Zijnen. Wat is dat een rijke troost voor een veroordeelde zondaar!

Aanklagers en beschuldigers

Wanneer Gods Geest ons van zonde overtuigt, worden we als het ware in het geweten voor Gods rechtbank gedaagd. De door ons bedreven zonden worden dan onze aanklagers en beschuldigers. De overtreden wet zal ons vervloeken en de duivel ons toeroepen: Je hebt gezondigd en God vertoornd. Er is voor jou geen hoop! Niets ter verontschuldiging blijft ons over. Wij moeten dan belijden: Ik heb gedaan dat kwaad is in uw oog, dies ben ik, Heer', Uw gramschap dubbel waardig.

Maar in die nood slaat het geloof het oog op Jezus, Die als Hogepriester de hemel is ingegaan om

doodschuldigen voor Gods aangezicht met Zijn offer en gehoorzaamheid te bedekken. Waar het gezicht van onze zonden en Gods heiligheid het hart verschrikt, mag hier het verslagen hart vertroost worden. Want het bloed waarmee Jezus als Hogepriester in het hemelse heiligdom is ingegaan, spreekt betere dingen dan Abel. Het pleit bij God voor de schuldige zondaar, die anders naar recht gedood zou moeten worden.

Christus is immers niet alleen een Pleitbezorger, maar ook een Pleitbeslechter.

Wat een troostrijk Hemelvaartsevan-gelie! Wat een heerlijk gezicht om als een veroordeelde op deze Jezus te mogen zien. Christus is immers niet alleen een Pleitbezorger, maar ook een Pleitbeslechter. Hij is een Advocaat, Die voor al Zijn arme, schuldver-slagen kinderen de vrijspraak eist. De zondaar, die zulk een Advocaat in de hemel heeft, behoeft voor God de Rechter niet meer te vrezen. Het bloed van Jezus heeft de macht om ons vrede met God te geven en onze schuld voor God aangezicht te bedekken.

Dit wordt ervaren, steeds weer opnieuw, wanneer we met alles wat ons aanklaagt door het geloof de blik laten rusten op Jezus, de hemelse Hogepriester, Die de hemelse tempel is ingegaan. Daarom kunnen Gods kinderen evenals de discipelen op Hemelvaartsdag met blijdschap naar Jeruzalem wederkeren en te midden van alles wat benauwt en aanklaagt weten: '...om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons'. ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

Zou ik verhalen van... David?

Hebreeën 11:32

DAVID

David is geen huurling die vlucht, maar een herder die zijn leven voor de schapen stelt. In God is zijn sterkte. Hoe duidelijk komt dat uit als de onbesneden Filistijn, Goliath, de slagorden Israëls hoont. Niet één onder al de helden Israëls heeft de moed om tegen de lasterende Filistijn op te trekken, zelfs niet al zegt de koning zijn oudste dochter de overwinnaar toe. Maar David kan de smaad, Jehova en Diens volk aangedaan, niet verdragen. Niet uit overmoed of uit eerezucht, doch uit liefde tot Gods Naam en zaak trekt David uit, zonder harnas en zonder spies. Met zijn slingersteen werpt hij de reus ter aarde en houdt hem met diens eigen zwaard het hoofd af. Duizenden zingen zijn lof. Boven Saul wordt David geprezen. Doch hij prees zichzelf niet. Hoe hoog hij klom, hij bleef met ootmoed bekleed. Genade maakt klein.

Straks is Saul de felle tegenstander van David. In bittere naijver weigert de koning hem meer te verheffen. Merab wordt hem onrechtvaardig onthouden. Daarentegen staat Saul de liefde van Michal, zijn jongste dochter, niet tegen. Deze kan een middel zijn voor Davids dood. Honderd voorhuiden van de Filistijnen zullen de bruidsschat zijn. Maar David ontkomt aan de strik. Zelfs levert hij het dubbele van wat geëist wordt. God is met hem. Doch naar mate dit blijkt, stijgt de vijandschap van Saul. De scheiding komt. Zelfs Jonathan vermag die niet te verhinderen. En nu vangt een leven aan, zó diep, zó schijnbaar tegenstrijdig aan de bestemming waartoe de

- Heere David had bereid, dat de weg alleen door het geloof te volgen is.

In tegenstelling met Saul leert David op God te wachten. Dat kende Saul niet. Met eigen hand heeft deze het offer ontstoken, toen God hem beproefde. Krijgsmansbeleid was het bij Saul in plaats van ware vreze Gods. Hoe anders was Davids leven. Daarvoor is slechts één verklaring. Niet dat David beter was dan Saul, maar Gods genade wrocht in hem het geloof, dat hem wachten deed op 's Heeren tijd. Met 400 man vestigt David zich op Gods bevel in het zuiden van Juda. Kehila verlost hij uit de hand der Filistijnen. Ook bedwingt hij de roversbenden der woestijn. Hij is Juda ten zegen. En zijn loon?

Nergens is David veilig; noch achter Kehila's muren, noch in de woestijn van Zif of in de wildernis van Havila. Steeds verloochent hem zijn eigen volk. Maar David wreekt zich niet. Zijn ziel is stil tot God. Hij weigert zichzelf te verlossen. Tot tweemaal toe verschoont hij Sauls leven, ook al roepen de zijnen dat God Saul in Davids hand gegeven heeft. Van de Heere is Davids verwachting, en de Heere beschaamt niet. Hij redt David, als Saul hem omsingelt, door de koning te nopen tegen de Filistijnen op te trekken.

In Ziklag wordt David een schuilplaats bereid. Hij leeft voor zijn volk. Uit het gevaar om tegen Israël met de Filistijnen op te trekken, redt hem de Heere, evenals uit de vreselijke bedreiging van zijn eigen volk als Ziklag met vuur verbrand is. Doch David sterkte zich in de Heere zijn God. ♦

► wordt vervolgd

Aan de zee van Tiberias

ds. C.G. Vreugdenhil, Houten

Jezus had gezegd: 'Ik zal u voorgaan naar Galiléa en daar zullen jullie Mij zien'. Zeven discipelen van de Heere Jezus wachten nu op Hem. Ze hebben Hem al twee keer ontmoet en nu is het wachten op de derde keer.

Met Pasen had Jezus aan Zijn discipelen een geweldige opdracht gegeven: 'Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden'. Het zal niet lang meer duren of ze zullen de wereld in gezonden worden als dienaren van het Evangelie. Ze zijn daar wel voor gevormd, maar nog niet definitief uitgezonden. De Geest van Pinksteren is nog niet uitgestort.

Het wordt avond, de zon gaat onder. Verschillende vissersbootjes varen al uit. Zo deden ze dat drie jaar geleden ook. Wat zou er tegen zijn om in deze tijd van wachten nog eens de zee op te gaan en voor een maaltje vis te zorgen? Hun levensonderhoud vraagt weer aandacht.

Petrus stelt voor om te gaan vissen. De anderen gaan met hem mee. Wat onwennig trekken ze eropuit. Niet omdat ze hun vak verleerd zouden hebben, maar bij hun roeping had Jezus gezegd: Van nu aan zult u mensen vangen. Het resultaat van hun inspanningen valt tegen. Er staat in Johannes 21: 'En in dien nacht vingen ze niets'. Ze hebben de hele nacht gevestigd en het resultaat is nul komma nul. Uitgeput en teleurgesteld zijn ze naar de kant gevaren.

Onbekwaam

Toch waren hun inspanningen niet tevergeefs. We lezen in vers 4a: 'En

als het nu morgenstond geworden was, stond Jezus op de oever'. Wat er gebeurt, hoort bij Zijn openbaring aan Zijn discipelen. Het is een les voor hun toekomstige taak. In dat 'niets vangen' leert Hij hen dat ze onbekwaam zijn om mensen te vangen in eigen kracht. We moeten het niet van onszelf verwachten, niet van onze inspanningen, maar van Jezus alleen. Zonder Hem kunnen we niets doen in Gods Koninkrijk.

Het is goed dat we bepaald worden bij onze onbekwaamheid en onze onmacht. Dan leer je van je mislukkingen. Wie in eigen kracht op pad gaat, komt bedrogen uit: lege netten en mislukte arbeid. Maar wie zijn vertrouwen op God stelt, zal niet beschaamd worden. Terwijl de discipelen ploeteren, staat Jezus op de oever.

Het valse licht aan de horizon wordt al zichtbaar. De vistijd is verstreken. Ze hebben tevergeefs gearbeid. Wie zit daar achter? Jezus, de blinkende Morgenster, omkranst met het morgenrood van de lichtende dag. Wat voor de discipelen een dieptepunt is, is voor Jezus een hoogtepunt. De discipelen beseffen nog niet dat die Man op de oever Jezus is. Nadat ze aan Zijn bevel gehoorzaamd hebben en nadat ze zo'n geweldige vangst gemaakt hebben, zullen ze Hem herkennen.

Grote troost

Dat is een grote troost voor ontmoedigde en ontredderde mensenvissers, die al ploeterend geen visje weten te vangen. De hemel kleurt rood en de sterren verbleken. Jezus is de Zon, het Licht der wereld. In dat licht verbleken de zeven sterren, die Hij in Zijn rechterhand houdt. Hij is er en Hij houdt Zijn dienaren vast, maar het gaat om Hem.

Onze netten zijn leeg. Wij hebben de Heere niets aan te bieden.

Hij staat op de oever, op de grenslijn van zee en land, waar de golven worden gebroken. Alle duistere machten en angsten liggen aan Zijn voeten. De nacht van het ongeloof en de zonde moeten het afleggen tegen de

kracht van de Zon der gerechtigheid. Zo was het ook op de eerste Paasmorgen, toen Hij verrees uit de dood.

Vorstelijk staat Hij nu aan de oever van het meer, terwijl Zijn discipelen nog ronddobberen in hun moedeloosheid en vruchteloosheid. Zij zijn aan het eind van hun pogingen om wat visjes te vangen. Binnenkort worden ze als apostelen uitgezonden. Ze zullen de netten van het Evangelie uitwerpen onder de mensen, maar zij kunnen het zaligmakende werk niet doen. Dat doet Jezus. Hij heeft het leven en de vrede aangebracht. Als de verhoogde Heiland zal Hij door Zijn Woord en Geest mensen toebrengen. Hij zal de harten raken en doorwonden met de pijlen van Zijn Evangelie. Daar zit Zijn brandende liefde achter. Daarom ontdekt Hij niet alleen, maar Hij vertroost ook. Hij opent onze ogen voor Zijn volbrachte werk en schenkt het geloof om Hem te omhelzen als de Zaligmaker van zondaren. Hij schenkt vreugde en vrede in de harten van hen die in Hem geloven.

Rijke vrucht

Als de discipelen op Zijn bevel nog

een keer de zee opgaan en tegen hun vistechniek in de netten aan de andere kant van het schip uitwerpen, vangen ze zoveel vis dat de vangst niet eens in hun bootje past. Wat een les! In eigen kracht is ons werk tevergeefs, maar in gehoorzaamheid aan Jezus draagt ons leven vrucht. '... en gij zult vinden', zo had Jezus beloofd. Onze netten zijn leeg. Wij hebben de Heere niets aan te bieden. Maar in de erkenning van onze armoede komt de ruimte openbaar van Gods overstelpende rijkdom. Zo krijgt God de eer.

Wat een troost ligt er in deze openbaring van de opgestane Christus voor allen die in het Koninkrijk werkzaam zijn: predikanten, ambtsdragers, evangelisten en jeugdwerkleiders. Maar ook voor ieder lid van de gemeente, voor ieder die God vreest. Denk vooral ook aan uw eigen gezin. We zijn aangewezen op genade alleen. Aan de ene kant komt onze geestelijke armoede openbaar en aan de andere kant dat ons leven en onze bediening in gehoorzaamheid aan God vrucht draagt. ♦

► slot

► 'Wat zoekt gij den Levende bij de doden?'

Preken, door wie en hoe?

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Op 22, 23 en 24 mei vergadert het curatorium. We willen van harte meeleven met de negen curatoren, de drie adviserende docenten en met de broeders die gehoord zullen worden.

Als het gaat om de toelating en de toerusting tot het predikambt is het nuttig om twee vragen uit de Grote Catechismus van Westminster te overdenken: Wie bepaalt of iemand dient in het ambt van de onderwijzing? En waarop is de toerusting gericht? Als we de beide antwoorden aandachtig lezen, zien we dat die op vele Schriftplaatsen gefundeerd zijn. De teksten staan erbij. De ruimte laat helaas niet toe ze alle uit te schrijven. Maar dit is wel de beproefde weg van het Woord en Gods geopenbaarde wil, waarop Zijn zegen zal rusten.

Vraag 158: Door wie moet het Woord van God verkondigd worden? Antwoord: Het Woord van God mag alleen verkondigd worden door degenen die daar voldoende gave voor hebben ontvangen¹ en ook officieel zijn toegelaten en geroepen tot dat ambt.²

1. 1 Tim. 3:2,6; Ef. 4:8-11; Hos. 4:6; Mal. 2:7; 2 Kor. 3:6.
2. Jer. 14:15; Rom. 10:15; Hebr. 5:4; 1 Kor. 12:28-29; 1 Tim. 3:10; 1 Tim. 4:14; 1 Tim. 5:22.

Vraag 159: Hoe moet het Woord van God verkondigd worden door degenen die daartoe geroepen zijn? Antwoord: Zij die geroepen zijn om te arbeiden in de dienst van het Woord moeten de gezonde leer

prediken¹ en dat ijverig², tijdig en ontijdig doen.³ Hun prediking moet eenvoudig zijn⁴, niet in de verlokende woorden van menselijke wijsheid, maar in betoning van Geest en van kracht.⁵ De Woordverkondiging moet getrouw zijn⁶ en de hele raad van God bekendmaken⁷, maar ook met wijsheid⁸, door het Woord toe te passen aan de noden en het bevattingsvermogen van de hoorders.⁹ Daarnaast moet het Woord ijverig verkondigd worden¹⁰, met vurige liefde tot God¹¹ en de zielen van Zijn volk.¹² Ten slotte moet de prediking oprecht zijn¹³, gericht op Gods eer¹⁴ en op de bekering¹⁵, opbouw¹⁶ en zaligheid¹⁷ van Zijn volk.

1. Tit. 2:1,8.
2. Hand. 18:25.
3. 2 Tim. 4:2.
4. 1 Kor. 14:19.
5. 1 Kor. 2:4.
6. Jer. 23:28; 1 Kor. 4:1-2.
7. Hand. 20:27.
8. Kol. 1:28; 2 Tim. 2:15.
9. 1 Kor. 3:2; Hebr. 5:12-14; Luk. 12:42.
10. Hand. 18:25.
11. 2 Kor. 5:13-14; Fil. 1:15-17.
12. Kol. 4:12; 2 Kor. 12:15.
13. 2 Kor. 2:17; 2 Kor. 4:2.
14. 1 Thess. 2:4-6; Joh. 7:18.
15. 1 Kor. 9:19-22.
16. 2 Kor. 12:19; Ef. 4:12.
17. 1 Tim. 4:16; Hand. 26:16-18.

Het zou nuttig zijn om deze verwijsteksten eens na te gaan. Ook mag

er met nadruk gevraagd worden om samen Gods aangezicht ernstig te zoeken, of deze praktijk ons kerkelijk leven mag stempelen. 'Gode tot eer en onze zielen tot zaligheid', zou ds. P. Honkoop sr. zeggen.

Er zijn kringen die het instituut 'curatorium' verfoeien. In de Catechismus van Westminster lezen we echter dat de kerk op een of andere manier toeziet op wie er tot het ambt komt en wat daarvoor het criterium is: is betrokkene door de Heere geroepen en heeft hij voldoende basisgaven in aanleg om onderwijs te (gaan) geven? Kunnen die gaven tijdens de opleiding verder ontwikkeld worden, in afhankelijkheid van de Geest der bekwaammaking? Wat zou het principiële probleem kunnen zijn met het instituut 'curatorium'?

De wijze van prediken

Hoe dient er gepredikt te worden? In antwoord 159 wordt veel genoemd, waarvan je ook na vele ambtsjaren moet zeggen: Wie is tot deze dingen bekwaam? Maar het blijkt toch waar: '... niet dat wij van onszelf bekwaam zijn als iets te denken als uit onszelf, maar onze bekwaamheid is uit God'.

We leggen de vinger nog bij een paar aspecten: de ijver in de dienst des Woords; de eenvoud en de verstaanbaarheid van de prediking; de trouw aan het héle Woord en Gods hele raad; niet eenzijdig, oprecht in de intenties, gericht op Gods eer en het heil van zielen.

Dat de Heere zou willen betonen dat Hij in Zijn gunst zó zou uitstoten, getuigenis gevend aan Zijn eigen werk. ♦

- 1 De doelen van de Dordtse Leerregels
- 2 Noodzaak, functie en eigenheid van het geloof
- 3 Uitverkiezing (DL I)
- 4 De reikwijdte van de verzoening (DL II)
- 5 Wedergeboorte (DL III/IV)
- 6 Volharding en zekerheid (DL V)

Dordt zoals je Dordt niet kende

ds. G. Clements, Gouda

Het laatste artikel van de Dordtse Leerregels gaat over de volharding der heiligen. Daarmee sluit dr. G.A. van den Brink zijn boek "Dordt zoals je Dordt niet kende" af. In dit laatste hoofdstuk legt hij een relatie tussen de volharding en de zekerheid van het geloof.

De zekerheid van het geloof ligt, zo zegt Van den Brink terecht, niet in de mens, maar buiten de mens, in het werk van een drie-enig God. Het geloof rust in de verkiezende liefde des Vaders, het offer van Christus en het toepassende werk van de Heilige Geest. Waardevol! Toch roept de uitwerking ervan opnieuw vragen op. We hoopten dat Van den Brink de zekerheid van het geloof zou verbinden aan het getuigenis van de Heilige Geest. Verzekeren is immers het eigen werk van de Heilige Geest. 'Dezelfde Geest getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn' (Rom. 8:16). Dordt noemt de Heilige Geest in dit vijfde hoofdstuk wel 35 keer, Van den Brink noemt het werk van de Heilige Geest opmerkelijk genoeg niet éénmaal. De Geest der aanneming tot kinderen is bij hem de grote Afwezige. Ten diepste legt hij de zekerheid bij een 'verstandelijke' redenering over mijn geloof. 'De stap van geloof naar zekerheid is een redenering, een conclusie, een sluitrede, een argumentatie' (blz. 202). Zo 'verstandelijk' hebben de vaders deze sluitrede (syllogisme) nooit bedoeld. De Westminster Confessie waarschuwt

er zelfs tegen: 'Deze zekerheid is geen waarschijnlijke zelfverzekering'. Een optelsom leidt tot hoogmoed, Gods Geest werkt ootmoed. Zowel Dordt als de Westminster Confessie spreken ten behoeve van de zekerheid altijd over het getuigenis van de Heilige Geest. Hoe dat toegaat zeggen beide belijdenissen op tere, eerbiedige wijze. Dordt zegt dat de uitverkorenen de vruchten van de verkiezing 'in zichzelf met een geestelijke blijdschap en heilige vermaking waarnemen'. De Westminster theologen zeggen hetzelfde met andere woorden. 'Het hart wordt al voller van vrede en vreugde in de Heilige Geest, liefde en dankbaarheid tot God' vervuld (Westminster Confessie, par. 18). Bovendien citeert Van den Brink artikel I.12 van de Leerregels over de verzekering uit de vruchten maar ten dele. Het 'geloof in Christus' geeft hem de zekerheid, terwijl hij de overige vruchten buiten beschouwing laat (blz. 201). Echter, het geloof in Christus kan niet bestaan zonder de genoemde vruchten (Inst. III.17). Hiermee komen we tot de eindconclusie over het boek "Dordt zoals je Dordt niet kende". Ik heb deze artikelen met

verdriet en overtuiging geschreven. Er is een karikatuur gemaakt van de prediking van trouwe knechten. Vissers der mensen worstelen om het behoud van de zielen aan hen toebetrouwd, maar wel in een Bijbelse weg. De woorden die de auteur jegens hen heeft gebezigd, heeft hij niet teruggenomen en dat is laakbaar. 'Uw woord zij te allen tijde in aangenaamheid, met zout besprengd' (Kol. 4:6). Mijn eindoordeel is dat in dit boek Dordt niet is zoals wij Dordt kennen. Ter onderbouwing vat ik de belangrijkste pijnpunten uit de zes hoofdstukken van het boek nog eens samen. Van den Brink spreekt over de vrije wil en zet die niet af tegenover onze knechtelijke wil (art. 1). Dordt zou geen onderscheid maken tussen tijd- en waar geloof (art. 2). Dordt zou zwijgen over in- en uitwendige roeping (art. 3). Dordt zou een nevenschikking hebben tussen persoons- en eigenschappenpredestinatie (art. 3). De algemene of de particuliere verzoening zou geen gevolgen hebben voor de prediking (art. 4). Hij ziet geen verschil met de arminianen over de wedergeboorte (art. 5). De zekerheid van volharding ziet hij als een verstandelijke sluitrede over zijn geloof, waarbij het getuigenis des Geestes ongenoemd blijft (art. 6). Wezenlijke kenmerken van de gereformeerde vroomheid blijven onder tussen buiten beeld, zoals: de mens voor Gods aangezicht, de verbrijzeling van het hart, het bedelaarsgebed, de honger en dorst naar gerechtigheid, het toevluchtnemend geloof, de vreze Gods, het verzekerde geloof door het getuigenis des Geestes. Van den Brink weet toch wel dat de geschriften van Calvijn en de Nadere Reformatie hiervan doortrokken zijn? Ze vormen het gebinte van eeuwenlange prediking na Dordt. Is er van de discussie over het juiste verstaan van Dordt niets te leren? Jazeker wel: Verdiep jezelf in de bronnen van je belijdenis. 'Houd aan in het lezen (1 Tim. 4:13)'. Er is zoveel goeds voorhanden. Bereid je in stilte voor op de Catechismusprediking door het lezen van goede uitleggers. Deze middelen zijn de netten waarmee de Heere zondaren tot Zich trekt. Koop je tijd uit. 'Zie, nu is het de welangename tijd, zie, nu is het de dag der zaligheid (2 Kor. 6:2)'. ♦

► slot

Israëls jubel

ds. G. Clements, Gouda

Op 26 april vierden de Joden de 75^e verjaardag van de staat Israël. De band tussen het Joodse volk en het beloofde land is 4000 jaar oud.

De HEERE beloofde aan Abraham dit land: 'Want al dit land, dat gij ziet, dat zal Ik u geven, en uw zaad, tot in eeuwigheid' (Gen. 13:15). Mozes mocht de vervulling bezingen: 'Hij heeft ons dit land gegeven, een land vloeiende van melk en honig' (Deut. 26:9). Zijn wij met Israël verblijd dat zij weer wonen in hun land?

Het was overigens niet zozeer de Bijbel als wel de Verlichting die de Joden uit hun getto's deed terugkeren. Het Joodse volk werd modern. Zij wilden gerespecteerd zijn zoals de andere volken, liefst in hun eigen land. Theodor Herzl stichtte de beweging van het Zionisme, die dit verlangen formaliseerde. Voor het zover was, rolden er nieuwe golven van antisemitisme over hen heen, met het Duitse nationaalsocialisme als absoluut dieptepunt. Het zionistisch verlangen naar een eigen land kreeg door deze Jodenhaat een nieuwe impuls.

Herzl

Theodor Herzl was een Weense journalist, een man met felle ogen en een zwarte baard. Hij beseftte dat zonder een eigen staat de Jood nooit gerespecteerd zou worden. Zijn verlangen werd officieel op het eerste Zionistische Congres in 1897. Toen Herzl in 1904 op 44-jarige leeftijd stierf,

beheersten de Turken nog steeds Palestina, maar het vuur was gaan branden. Als dank voor de Joodse steun tijdens de Eerste Wereldoorlog aan de geallieerde mogendheden erkende Groot-Brittannië het Joodse recht op een thuisland in Palestina.

Onder Brits toezicht stroomden vele Joden terug naar hun land. Dit tot grote verontrusting van de lokale Arabieren, die nu ook interesse kregen voor de grote wereldpolitiek. Op 29 november 1947 stemden de Verenigde Naties in met een thuisland voor de Joden. Zowel de Sovjet-Unie als de Verenigde Staten gaven hun akkoord. Wereldwijd waren de meeste landen nog steeds geschokt vanwege alle nazigruwelen. Toch bracht deze beslissing gelijk al de vonk van een nieuw conflict met zich mee. De Joden hadden recht op land, maar de Palestijnse Arabieren niet minder. De Joden aanvaardden het compromis als eerste begin. Beter een half brood dan geen brood, zei Ben-Gurion. De Arabieren verwierpen het besluit. Het eerste conflict brak uit met meer dan duizend slachtoffers aan Joodse zijde.

Op 14 mei 1948 las David Ben-Gurion, na ruim 2500 jaar diaspora, de onafhankelijkheidsverklaring voor. In de toespraak verwees hij naar de Bijbelse

wortels van het Joodse land.

Van alle kanten vielen vijanden het land binnen. Israël stond als een onbewapende David tegenover een machtige Goliath. Vanwege de vijandigheid van de Arabieren kwam er een ware exodus op gang van 850.000 Joden uit de omringende Arabische landen. Hierdoor stabiliseerde de jonge staat Israël.

Vele conflicten volgden waaronder de Zesdaagse Oorlog (1967) en de Jom Kipoer-oorlog (1973). Sinds deze laatste oorlog heeft geen enkel Arabisch leger Israël meer aangevallen. Er zijn zelfs vredesverdragen getekend, zoals met Egypte en Jordanië. Na 75 jaar is Israël een welvarend land met een eigen identiteit en taal. Gefeliciteerd!

Jubeljaar

De belangrijkste jubel ontbreekt nog. De Bijbelse jubel. In Leviticus 25 vinden we de eerste verwijzing naar het jubeljaar. Als herinnering aan de bevrijding uit de slavernij van Egypte zou elke vijftig jaar een jubeljaar zijn. Velen interpreteren het jubeljaar als een sociaaleconomisch herstel van verloren bezit. Maar het jubeljaar heeft een veel hoger doel, namelijk om niet onrustig te zijn over aardse beslomeringen, maar om rust te vinden in God. 'Een sabbat den HEERE' (Lev. 25:2). En die rust is er ook voor Israël alleen in de grote Silo, de Rustaanbrenger. In Hem is de rust van het jubeljaar vervuld. 'Om te prediken het aangename jaar des Heeren' (Luk. 4:19). Jubileren is niet bejubelen wat wij hebben opgebouwd. Maar juist andersom te belijden wat er in de voorbije jaren aan Israëls kant ontspoord is en naar Gods liefdeswet moet worden hersteld. Door menselijke hebzucht zijn familiebezittingen teloorgegaan. Deze zelfzucht wordt in elk jubeljaar opnieuw aan het licht gebracht. De wet in stenen tafelen bleek niet bij machte het volk tot God te bekeren. In het jubeljaar blikte men ook vooruit naar het jubeljaar van Hem Die komen zou om de schuld te verzoenen en de wet te schrijven in de harten (Rom. 2:15). Die jubel wensen we het Joodse volk van harte toe. ♦

► Op 14 mei 1948 las David Ben-Gurion de onafhankelijkheidsverklaring voor.

Drie extra examenvragen

P.C. Kok, Waddinxveen

Nog even en dan beginnen de examens. Hopelijk sta je er goed voor. Maar ook dan blijft het spannend om examens te doen.

► Een goede examentijd toegewenst!

Na het examen wacht een nieuwe opleiding, bij leven en welzijn. Je hebt in de achterliggende periode nagedacht over wie je bent, welke gaven en talenten jij gekregen hebt en welke opleiding het beste bij je past. Waarschijnlijk sta je al ingeschreven bij je nieuwe opleiding. Best spannend. Zullen je verwachtingen uitkomen?

Met het examen sluit je ook een periode af. Na al die uren besteed aan het huiswerk en het volgen van de lessen volgt nu het examen. Dan moet blijken of je aan de gestelde eisen van je opleiding voldoet. Toch kan het examen niet alles meten wat je geleerd hebt. Je bent in de achterliggende jaren ook gevormd tot wie je bent. Door de lesinhoud, maar ook door je docenten en leeftijdsgenoten. Die vorming meet het examen niet.

En in je examens wordt er ook niet naar gevraagd of je beantwoordt aan de eisen van je Schepper. Aan het einde van je tijd op het voortgezet onderwijs is het goed om ook daarbij stil te staan. Daarom leg ik je drie extra 'examenvragen' voor als aanvulling op het centraal examen.

Vraag 1: Wat hebben de roepstemmen in je schoolloopbaan met je gedaan?

Eén roepstem kwam tot alle leerlingen. Jouw schoolperiode werd overschaduwd door corona. Wat was het moeilijk om thuis op je kamer je motivatie vast te houden voor je opleiding. Veel leerlingen liepen een leerachterstand op die niet altijd ingehaald kon worden. Daardoor is het examen nu misschien wel extra moeilijk. Veel jongeren voelden zich

somber in coronatijd en daarna. Ook waren er grote zorgen om de gezondheid van mensen in de directe omgeving. Er zijn er onder jullie van wie geliefden aan corona overleden zijn. Heeft de indringende roepstem van het coronavirus je dichter bij de Heere gebracht?

Vraag 2: Voor wie wil jij van betekenis zijn in je leven?

Je hebt je gaven en talenten, je levenstijd en je gezondheid van je Schepper gekregen. Van nature leef je voor jezelf. Is het jouw verlangen al geworden om je leven te besteden in dienst van de Heere en je naaste? Heb je weleens nagedacht over een baan in het onderwijs of in de zorg- of welzijnssector? De basisschool waar jij op zat, tobt mogelijk ook om de vacatures te vervullen. En onze reformatorische zorg- en welzijnsinstellingen moeten soms zelfs mensen aannemen die geen christelijke achtergrond hebben. Licht hier misschien een taak voor jou?

Vraag 3: Wat is jouw verlangen voor de toekomst?

Verwacht je alles van het leven dat voor je ligt? Bij de dagopeningen en in de (godsdiens)lessen is er steeds op gewezen dat alleen de Heere je hart kan vervullen. De wereld en de zonde of de mooiste carrière kunnen dat nooit. Ik gun je zo dat je in het Woord net als Levi in het tolhuis de stem van de Zaligmaker mag horen, Die sprak: 'Volg Mij!' Opdat je je hoop en je verwachting in dit leven op God mag leren stellen.

Leg je antwoorden op deze drie 'examenvragen' eens naast het Woord van God. Ben je 'gezakt'? Wat erg, want dan leef je nog zonder de Heere! Mag ik je daar met ernst en liefde voor waarschuwen? Je kunt nog herexamen doen, want je leeft nog in de genadetijd - met eerbied gesproken. Vraag de Heere eerbiedig of Hij met Zijn Heilige Geest wil werken in je hart. Bekeer je toch tot Hem en breek met de zonde. Want de dag van je dood komt. Je hebt een Borg nodig voor de schuld van je leven. Zoek de Heere en vraag of Christus je Leidsman wil zijn. Met die God kom je nooit beschaamd uit. Een goede examentijd toegewenst! ♦

Bijbels onderwijs in het gezin

Werkgroep Onderwijs

‘Ten derde, of gij niet belooft en voor u neemt, dit kind (...) in de voorzeide leer naar uw vermogen te onderwijzen, te doen en te helpen onderwijzen?’ Hoeveel jaar geleden klonken deze woorden toen u met uw kind bij het doopvont stond?

Wat is het een voorrecht om als ouder(s) te weten dat u er in de opvoeding niet alleen voor staat. Wat zou het betekenen als er geen sprake was van de drieslag gezin-kerk-school? In verschillende landen in deze wereld is het verboden om als christenen samen te komen. Van zondagsschool of catechese kan daar geen sprake zijn. In het verborgen proberen ouders dan hun kinderen voor de Heere op te voeden. Laat u uw kind(eren) 's avonds biddend naar de catechisatie gaan of de Heere de catecheet de woorden wil geven om het hart van uw kind(eren) te raken? Stimuleert u thuis het doen van het huiswerk? Op veel plaatsen in deze wereld is er geen vrijheid van onderwijs, zoals in Nederland. Zonder extra kosten kunnen wij onze kinderen naar een christelijk-reformatorische school sturen. De kinderen krijgen daar onderwijs vanuit een christelijke grondslag en ze ontvangen

handvatten om vanuit die grondslag in onze maatschappij te staan. Merkt de school dat u betrokken bent? Doet de school niet (altijd) een tevergeefs beroep op u?

Naar vermogen

Het is belangrijk om elkaar scherp te houden. Hoe zou het er met de opvoeding voor staan als christenen in Nederland niet meer zouden mogen samenkomen en als er geen vrijheid van onderwijs meer is? Denk kerk en school eens weg uit de opvoeding van uw kind(eren). Wat krijgen ze dan nog mee?

Het is goed om deze vraag als ouders eens samen te bespreken. U heeft bij het doopvont gestaan met uw kind. Daar heeft u beloofd om uw kind 'naar uw vermogen te onderwijzen'. Dat zijn veelomvattende woorden. We doen ons werk 'naar vermogen'. We doen onze bezigheden 'naar vermogen'. Levert u ook dezelfde inspanning bij

► Ouders staan er in de opvoeding niet alleen voor.

het opvoeden en onderwijzen van uw kind(eren) in de Schriften? Wat hebben ze al meegekregen voordat ze naar school gaan? Is er een doorgaande lijn in het gesprek met uw kind(eren) over de Heere en Zijn dienst?

Moeder Jochebed en vader Amram wisten dat ze maar een jaar of vier hadden om Mozes in de dienst van de Heere groot te brengen. Wat zullen ze die tijd gebruikt hebben om Mozes de liefde voor de Heere en Zijn dienst mee te geven, terwijl ze goed wisten dat alleen God het in zijn hart kon brengen. De Heere heeft dat eenvoudige onderwijs van vader en moeder willen zegenen. Ondanks de verdere opvoeding aan farao's hof bleef Mozes innerlijk verbonden met het volk van God. De Heere heeft het gestrooide zaad laten ontkiemen.

Strijd

De duivel weet het: 'Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!' Misschien kent u de strijd vanuit de binnenkamer, worstelend om het behoud en de zaligheid van uw kinderen. Misschien zoekt u dagelijks toch weer het gesprek met uw zoon of dochter. Misschien voelt u zich er verlegen mee, omdat u de Heere zelf nog niet kent of omdat u niet weet hoe u moet handelen.

Eens heeft u uw woord gegeven om 'hoofdopvoeder' te zijn. School en kerk komen daarna als 'hulpopvoeder'. Laat deze verhouding ondanks alle vragen merkbaar zijn in uw gezin. Houd aan en grijp moed. De dichter zingt het in Psalm 84: 'Welzalg hij, die al zijn kracht en hulp alleen van U verwacht, die kiest de welgebaande wegen'.

U zou niet de eerste zijn van wie een (letterlijk of figuurlijk) afgedwaald kind terugkomt vanwege woorden en gebeden uit de kindertijd. 'Op uw noodgeschrei deed Ik grote wonderen'. Laat uw gezin een school en kerk ineen zijn en wees dankbaar voor de 'hulpopvoeders' die biddend meeworstelen! ♦

► wordt vervolgd

Reacties naar de secretaris van de Werkgroep Onderwijs: p.kieviet@versluissschool.nl

Zon en Schild

ds. M. Hofman

uitg. Van Velzen, Krabbendijke; 212 blz., € 19,95.

Op 3 maart was het 150 jaar geleden dat Marinus Hofman in Lieren het levenslicht zag. Ter gelegenheid daarvan is een meditatiebundel uitgegeven. Een mooi initiatief. Voor mij zijn de Hofmannen een begrip. In mijn kinderjaren sprak men met achting en liefde over Gods knechten, de vroegere bakkers uit Beekbergen, A. Hofman en H. Hofman. Hun preken heb ik in mijn jeugd als ernstig, warm en gunnend ervaren. Hun vader, ds. M. Hofman, heb ik vanzelfsprekend niet gekend. Wel heb ik zijn levensverhaal en verscheidene van zijn preken gelezen. Op Zuid-Beveland heb ik ouden met ontzag en liefde over hem horen spreken, als over een vaderlijke vriend, door God geleerd, die wat genade en kennis betreft ver boven ons stond en toch zo eenvoudig en ootmoedig bleef. Mij treft in zijn meditaties grote ernst, maar ook vaderlijke liefde en bewogenheid. Zijn preken hadden iets profetisch. Dat proef

ik ook in deze bundel. Vanaf de Eerste Wereldoorlog heeft hij in een profetisch vergezicht de Tweede Wereldoorlog naderbij zien komen, als straf op de feesten en alle wereldgelijkvormigheid van zowel ons koningshuis als ons volk. Daarom zijn deze meditaties actueel. Lees de meditatie over 1 Korinthe 2 vers 12. Verder kenmerken deze overdenkingen zich door een voortdurende oproep tot wederkeer. Gods volk wordt ernstig vermaand om niet te verachten in de genade.

De titel van dit boek "Zon en Schild" is ontleend aan de meditatie over Psalm 84 vers 12a. Ds. M. Hofman zou zeggen: 'Het is ons aangenaam te mogen spreken, laat het u aangenaam wezen te mogen horen alles wat de Heere gebiedt. Twijfel dan niet of er zal voor u ook een boodschap van vertroosting, bemoediging, onderwijzing of opbeuring door al de oordelen zijn heengevlochten' (uit de intredeprek in Krabbendijke, over Jeremia 1 vers 7, 1924). Met dank voor de mooie uitgave van Van Velzen en aan Arie van der Spek voor de aquarel.

ds. D.W. Tuinier, Kampen

Het witte kerkje

geschiedenis van de Gereformeerde Gemeente van Hoofddorp

J.W. Duvekot; 322 blz.

Eind jaren 20 van de vorige eeuw waren er enkele vrienden die contacten legden om te komen tot een Gereformeerde Gemeente in Hoofddorp. Het waren mensen die in hun eigen kerkelijke gemeente geen voedsel voor hun ziel vonden. Er ontstonden contacten met de Gereformeerde Gemeente van Lisse. Vanuit deze moedergemeente is na enige tijd in Hoofddorp een afdeling ontstaan. In 1933 werd de zelfstandige gemeente geïnstitueerd. J.W. Duvekot is door de kerkenraad gevraagd de geschiedenis te boek te stellen. Hij begint ver terug. Het beleg van Haarlem en de drooglegging van de Haarlemmermeer krijgen kort aandacht. Zo ook de tijd van de Reformatie en van de Afscheiding. Na nog melding te maken van het ontstaan van de gemeente in Lisse, komt de geschiedenis van Hoofddorp aan de orde.

Diverse zaken krijgen aandacht: ambtsdragers, kerkgebouw, orgel, organisten, koster, oorlogstijd. Vooral van het kerkelijke leven in verschillende perioden wordt melding gemaakt, zo ook van de enige periode dat men een eigen predikant had, ds. G.A. Zijderveld, van wie ook enkele preken zijn opgenomen. Er wordt geschreven over het leven en de arbeid van ds. R. Boogaard, die vele jaren de trouwe consulent was. Ook is er aandacht voor persoonlijke verhalen. Het is goed en waardevol dat ook juist daarin het geestelijk leven aan de orde komt. Dat is immers waar het feitelijk om gaat in de kerk.

"Het witte kerkje" is een uitvoerig boek over deze kleine en kleiner wordende gemeente, die nog steeds bestaan mag in een zeer gesecculariseerde omgeving. Zo blijkt ook hier de trouw des Heeren.

Het boek is verkrijgbaar door bestelling bij A. Nieuwenhuis, Raadhuislaan 18, 2131 BE Hoofddorp, e-mail: adriaannieuwenhuis@kliksafe.nl tel. 06 49496222, € 30,- excl. verzendkosten, korting bij meer dan tien exemplaren.

ds. P. Mulder, Koudekerk aan den Rijn

Kerknieuws

VERGADERING PS OOST

Op donderdag 1 juni vergadert de Particuliere Synode Oost in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kampen. Aanvang 9.30 uur. Op woensdag 31 mei wordt een bidstond gehouden in dit kerkgebouw. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, gaat ds. A. Schreuder voor.

AFSCHIED DS. H. VAN DER HEIDEN VAN WAGENINGEN

Zondagavond 30 april heeft onze geliefde dominee H. van der Heiden afscheid genomen van onze gemeente in verband met zijn vertrek naar de Gereformeerde Gemeente van Capelle aan den IJssel-Middelwatering. Ds. Van der Heiden heeft onze gemeente ruim zeven en een half jaar in alle liefde en getrouwheid gediend.

Tijdens de afscheidsdienst bedient hij voor het laatst als eigen herder en leraar het Woord uit Hebrëen 13 vers 20 en 21: 'De God nu des vredes, Die den grote Herder der schapen door het bloed des

eeuwigen testaments uit de doden heeft wedergebracht, namelijk onze Heere Jezus Christus, Die volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijn wil moogt doen; werkende in u hetgeen voor Hem welbehaaglijk is, door Jezus Christus, Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen'.

Aan het begin van de preek kijkt hij terug naar de afgelopen periode. Het was 5 september 2015 dat hij in de middagdienst werd bevestigd door zijn vader. Toen mocht de geopende Bijbel een ogenblik boven zijn hoofd verkeren. Gebonden aan het Woord van God. 's Avonds bediende hij voor het eerst als herder en leraar van de gemeente Gods Woord uit 2 Petrus 1 vers 19. We kijken terug op een veelbewogen periode.

Verdriet en moeite, maar ook blijdschap wisselden elkaar af. Vele malen is Gods Woord in het midden van de gemeente gepredikt. Nu is het moment van afscheid nemen aangebroken. Voor de laatste keer bedient ds. Van der Heiden Gods Woord uit de genoemde tekst met als thema: Een

zegenbede. Er zijn twee aandachtspunten: De Gods des vredes aanbeden, en om genade gebeden. Hij sluit af met de opdracht om God al de eer te geven, ook van de afgelopen periode.

Na de preek spreekt hij eerst de gemeente toe. Daarna wordt hij toegesproken door ds. F. Mulder namens de classis Barneveld en de Particuliere Synode Oost en door ouderling K.W. Breunissen namens de kerkenraad en de gemeente. Hij wordt door de gemeente toegezongen uit Psalm 90 vers 9. Daarna legt ds. Van der Heiden voor het laatst als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Wageningen

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 165, Doetinchem: regeling preekbeurten berust nu bij: B. van der Heiden, Bezelhorstweg 25, 7009 KK Doetinchem; tel. 06-22692505 / 06-27437803; e-mail b.vanderheiden@gergemdoetinchem.nl

Berichten

ISRAËLVROUWENOCHTEND

Het Deputaatschap voor Israël organiseert op dinsdag 16 mei (10.00 uur) een Israëlvrouwenochtend in de kerk van de Geref. Gemeente te Tricht-Geldermalsen. Het thema Antisemitisme wordt uitgewerkt in twee onderdelen: Antisemitisme in de Bijbel (door ds. H.E.P. Fortuijn) en Antisemitisme in het Joodse gezin (door de echtgenote van opperrabbin Jacobs, mevr. Jacobs-Raskin). Aansluitend is er een gratis lunch. Er is een verkooptafel met boeken en Israëlproducten en een kledinginzameling voor Israël. Deelname is gratis (collecte). Opgeven via israelochtend.nl of tel. 0348-489929. Meer informatie op deze website.

EVANGELISATIEMATERIAAL HEMELVAART EN PINKSTEREN

EVGG heeft nieuwe materialen uitgebracht. Op evgg.nl/pinksteren is het drukwerk, gratis downloads en online

materiaal te vinden. Deelt u de video of hangt u een poster voor het raam?

LEERGANGEN OUDVADERS

Het Centrum voor Godsdienstonderwijs biedt voor het cursusjaar 2023/2024 leergangen aan over "Des Christens groot interest" van Guthrie, "Het Gekrookte Riet" van Smijtegelt en een verdiepingscursus over het werk van Comrie. Deze leergangen bestaan uit het samen systematisch lezen en bespreken van de boeken. Docenten geven achtergrondinformatie en helpen bij het begrijpen van de structuur en inhoud van het werk. Er is gelegenheid tot het stellen van vragen. Dit leidt tot geestelijke herkenning. Dit neemt niet weg dat de oudvaders soms andere accenten leggen, maar dat maakt het juist leerzaam om kennis te nemen van hun werken. Meer informatie: zie cgo.nu/toerusting

VELUWSE DAG HELPENDE HANDEN

De afdeling Veluwe van Helpende Handen organiseert op zaterdag 20 mei (11.00-15.00 uur) de Veluwse dag in de kerk van de Geref. Gemeente te Elspeet. Er zijn verkoopkramen en spelletjes voor kinderen; catering is aanwezig. De opbrengst is voor club Jedid-Jah. Meer informatie: tel. 06-12376235.

VERKOPINGEN

Berkenwoude - Dorpstraat 1, zat. 13 mei, 9.00-15.30 uur, voorjaarsmarkt t.b.v. project Ecuador (ZGG).

Brakel - Bij Kringloop Het Goede Doel in Brakel (De Kortrak 18) wordt op zaterdag 20 mei (10.00-16.00 uur) een actiedag gehouden t.b.v. ZGG. De zendingscommissie van de Geref. Gemeente te Poederloijen verleent medewerking.

Genemuiden - Op zaterdag 13 mei (10.00-14.00 uur) houdt Adullam een verkoping

in Genemuiden, locatie Muiderheim, Krommesteeg 2.

's-Gravenzande - Op zaterdag 20 mei (9.30-14.30 uur) is er een lentemarkt in 's-Gravenzande, georganiseerd door de Geref. Gemeente. Locatie: Bagijnland 4e.

Nieuw-Beijerland - Kerk Geref. Gemeente, zat. 13 mei, 10.00-15.00 uur, voorjaarsfair t.b.v. de aflossing van het kerkgebouw.

Rhenen - De activiteitencommissie van de Geref. Gemeente te Rhenen houdt op zaterdag 20 mei (10.30-15.30 uur) een verkoping aan de Achterbergsestraatweg 59a te Rhenen.

Rotterdam-Alexanderpolder - Op zaterdag 13 mei (9.45-14.30 uur) wordt in en rond de Sionkerk (Romanohof 10) een verkoop- en activiteitendag gehouden. Om 11.15 uur is er een presentatie over het werk van stichting Mercy. De opbrengst is voor deze stichting, t.b.v. hulp in Nigeria.

Scherpenzeel - Op zaterdag 13 mei wordt van 10.00-15.00 uur een verkoping gehouden bij de kerk van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel (Renes 121). De opbrengst is voor de gemeenteopbouw en het alfabetiseringswerk in Boké.

Uddel - De zendingscommissie en vrouwenkring te Uddel houden op zaterdag 13 mei een verkoping aan de Staverhul 26, van 9.30-13.30 uur. Ook is er verkoop van tweedehandskleding.

FIETSTOCHTEN OP HEMELVAARTSDAG

Ouddorp - Op donderdag 18 mei is er een fietspuzzeltocht rond Ouddorp. De start is

tussen 14.00 en 14.30 uur bij de Mekkersteeg, Hofdijkseweg 34. Kosten € 3,50 p.p. of € 12,50 per gezin. De opbrengst is voor de verbouwing van de kerk van de Geref. Gemeente in Ouddorp.

Stolwijk - Op donderdag 18 mei organiseert de zendingscommissie te Stolwijk een fietstocht door de Krimpenerwaard. De opbrengst is voor de zending. Startpunt: kerk van de Geref. Gemeente aan de Tentweg 14; inschrijven tussen 14.00 en 15.00 uur; kosten € 5,- p.p. of max. € 15,- per gezin.

ZANGAVONDEN

Dordrecht - Grote Kerk, zat. 13 mei, 19.30 uur, zangavond t.g.v. 75 jaar Israël m.m.v. samengesteld gem. koor en chr. mannenkoor Ede, Eric Quist, orgel; leiding ds. M.H. Schot, toegang vrij; collecte voor deputaatschap voor Israel.

Hasselt - Grote Kerk, zat. 20 mei, 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstemgroep uit Waddinxveen en Wouterswoude, Bart Kruihof, orgel; leiding ds. D.W. Tuinier; collecte t.b.v. Oekraïne (toegang vrij).

Kampen - Bovenkerk, do. 18 mei (hemelvaartsdag), 19.30 uur, samenzangavond met bovenstem, Datheen en 1773; Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. A. Verschuure; collecte voor gehandicaptenzorg (toegang vrij).

Yerseke - Herv. Kerk, zat. 20 mei, 19.30 uur, jeugdkoor David, gem. koor Ethan, Delta mannenensemble; collecte voor deputaatschap Bijzondere Noden (toegang vrij).

KONINGIN MÁXIMA JARIG

Op 17 mei mag, zo de Heere wil en wij leven zullen, koningin Máxima haar 52ste verjaardag gedenken. Namens de lezers van De Saambinder willen wij onze koningin van harte feliciteren met deze dag en haar de zegen van de Heere toebidden. De God aller genade geve haar wat nodig is, wijsheid, kracht en gezondheid, maar boven alles een leven in de vrede des Heeren.

Redactie De Saambinder

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 14 MEI 2023

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 en 15.00 uur stud. J. Janse; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Berkenwoude** 14.30 uur ds. J. Beens; **Bodegraven** 19.00 uur ds. J. IJsselstein; **Borssele** 14.00 uur stud. R.T. Michielse; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur

ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Den Haag-Scheveningen** 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Den Helder** 10.00 uur ds. G. Heijkamp; **Deventer** 18.30 uur stud. J. Janse; **Dinteloord** 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. D.W. Tuinier; **Ede** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen;

Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. J.W. Verweij; **Ermelo** 18.30 uur ds. A. Schot; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Gorinchem** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. H. Brons; **Groningen** 15.30 uur ds. W.A. Zondag; **Haamstede** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 15.00 uur stud. J.M. Evers; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; **Hoedekenskerke** 10.00 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Hoogeveen** 19.00 uur ds.

R.A.M. Visser; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; **Kampen** 9.30 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; **Katwijk aan Zee** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 18.00 uur stud. J.M. Evers; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 16.30 uur ds. C. Harinck; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 18.30 uur (Belijdenisdienst) ds. M. Joosse; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Lelystad** 15.00 uur ds. G. van Manen; **Lisse** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Marknesse** 19.00 uur ds. M. Karens; **Meliskerke** 9.30 uur ds. C. Harinck; **Melissant** 15.00 uur ds. K. Boeder; **Middelburg-Centrum** 14.00 uur ds. P.C. Vlot; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 14.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwe-Tonge** 18.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G.J.N. Moens; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 15.15 uur ds. G. Beens; **Nieuwerkerk** 15.00 uur ds. M. Blok; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. S. Maljaars; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooiltgensplaat** 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; **Oosterland** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oostkapelle** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Ouddorp** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Oudemirdum** 9.00 en 14.30 uur ds. M. Karens; **Poederoijen** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Poortugaal** 18.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Poortvliet** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 uur ds. A.T. Huijser en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Rijssen-Noord** 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 en 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Rotterdam-Centrum** 10.00 en 15.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.00 uur ds. G.W.S. Mulder en 16.00 uur ds. A.T. Huijser; **Soest** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Spijkernisse** 15.00 uur (H.D.) ds. A.A. Brugge; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Terneuzen** 15.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur stud. A.E. Brijder; **Tholen** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds.

C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 18.30 uur stud. A.E. Brijder; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westzaan** 10.00 en 15.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Wierden** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; **Zoetermeer** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Verschuure.

DINSDAG 16 MEI 2023

Oostkapelle 19.30 uur ds. J. IJsselstein; **Veenendaal** 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

WOENSDAG 17 MEI 2023

Scherpenzeel 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. Beens;

WOENSDAG 17 MEI 2023

(HEMELVAARTSDIENSTEN)

Groningen 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Lelystad** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Oostburg** 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Poortugaal** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Sint Philipsland** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Spijkernisse** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Wierden** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

DONDERDAG 18 MEI 2023

HEMELVAARTSDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 11.15 uur ds. W.J. Karels; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. C. Sonneveld; **Amersfoort** 9.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur ds. A. Schreuder; **Berkenwoude** 9.30 uur stud. J.J. Hoogerbrug; **Bodegraven** 11.45 uur ds. W.A. Zondag; **Boskoop** 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-West** 11.15 uur stud. A.E. Brijder; **De Valk-Wekerom** 9.30 uur ds. B.J. van Boven; **Dinteloord** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Dirksland** 10.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Dordrecht** 9.30 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 10.00 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 uur ds. G. Heijkamp; **Enter** 9.30 uur ds. J.W. Verweij; **Genemuiden** 9.00 uur ds. A.

Verschuure; **Gorinchem** 9.30 uur ds. D. de Wit; **Gouda** 9.30 uur ds. G. Clements; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 9.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Hardinxveld-Giessendam** 9.00 uur ds. W.J. Karels; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 uur stud. J. Janse; **Kesteren** 16.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld)** 10.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 11.15 uur stud. J.M. Evers; **Kruiningen** 9.30 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Marknesse** 11.30 uur (Belijdenisdienst) ds. A. Verschuure; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Moerkapelle** 9.30 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 11.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Nijkerk** 9.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oud-Beijerland** 9.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Poederoijen** 11.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Puttershoek** 11.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Rhenen** 9.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rijssen-West** 9.00 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.00 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 11.00 uur ds. P.C. Vlot; **Rotterdam-Alexanderpolder** 11.00 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 11.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 9.00 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.00 uur ds. A.T. Huijser; **Stolwijk** 9.00 uur stud. J.M. Evers; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur stud. R.T. Michielse; **Tholen** 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 9.00 uur stud. A.E. Brijder; **Vlissingen** 9.30 uur ds. C. Harinck; **Waarde** 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 9.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 uur ds. J. Schipper; **Werkendam** 9.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Woerden** 10.00 uur ds. W. Silfhout; **Wolphaartsdijk** 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Yerseke** 9.30 uur ds. C. van Krimpen; **Zoetermeer** 10.00 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 11.00 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 19 MEI 2023

Goudswaard 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; **Tricht-Geldermalsen** 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.A. Brugge; **Werkendam** 13.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 14 MEI 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam**

(Gouwstraat 36-b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN DONDERDAG 18 MEI 2023 HEMELVAARTSDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 10.30

uur evang. J. Geerts; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 9.30 en 10.45 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 10.30 uur evang. M. Rozema; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Niet-ritmische Psalmzangavond
met bovenstem
D.V. zaterdag 20 mei 2023
Grote Kerk Hasselt
Organist: Bart Kruithof
Leiding: ds. D.W. Tuinier
m.m.v. Bovenstemgroep Waddinxveen
& Wouterswoude
Aanvang 19.30 uur, toegang vrij!

Binnenkort: 'Plichten der ouders,
naverteld' met 'Catechisatie voor
jonge kinderen', Ds. J. Koelman.
Aanrader voor elke opvoeder!
Recent verschenen: Jeugdboek over
ds. Koelman 'Verbannen dominee
van Sluis'. www.ramshoorn.nl

Kraamzorg in een
vertrouwde sfeer
Tevredenheid door kwaliteit,
met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Wij zoeken oproepkrachten. Interesse?
zorgmanager@shgzorg.nl - 06 40 95 37 61

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al
jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd
vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

**Verantwoordelijkheid, duidelijkheid, betrokkenheid, respect en
talentontwikkeling**

Deel jij deze kernwaarden? Wij komen graag in contact met een

DIRECTEUR(-BESTUURDER)

- Die het reformatorisch onderwijs uit overtuiging dient.
- Die als verbinder het gezicht van de school is.

Wat hebben wij te bieden?

- Een goed georganiseerde school met twee mooie gebouwen.
- Een prachtig team en een zeer betrokken achterban.
- Veel mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling.

Hierover voeren wij graag een goed gesprek!
Neem je contact met ons op?
Voor meer informatie: Zie www.rsgm.nl

Het proces van werving en selectie wordt begeleid door Dick Both en Alex de Bruijn van Both & De Bruijn;
leiderschap ontwikkelen.

Heeft u te maken met autisme?
Onze gespecialiseerde teams helpen u
graag!

Bekijk onze begeleidingsmogelijkheden op
welcura.nl of neem contact op met
Margriet Dekkers-Verkuil via
06 23 08 46 63 of gmdekkers@welcura.nl.

www.welcura.nl

Te Koop: Instapklare **TUSSENWONING** in Renswoude. Hoogwaardig afgewerkt. Vloerverwarming, handgemaakte keuken, 5 slaapkamers, ligbad. Mooie ligging in fijne buurt. € 425.000,- k.k. Tel. 06 - 53 62 90 61

Vakantiehuisje op de Veluwe, 2 pers., in Stroe. Landelijk gelegen. 0612525300 of erica@solcon.nl

Nog enkele weken beschikbaar: **Luxe**, royale chalet, van alle gemakken voorzien te Lunteren op de **Veluwe**. Bel 06-47584570 of kijk op www.vakantiedehoutduif.nl

Acidophilus Plus (NeoLife) - probioticum * ondersteunt een goede darmwerking * verhoogt de weerstand tegen ongunstige bacteriën en schimmels Mei-aanbieding | Kommie 06-34826766 www.naturalhealthproducts.nl

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Ben je op zoek naar een mooie, betekenisvolle baan met veel zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid? Brouwer Psychologen heeft diverse interessante vacatures, waaronder:

Psycholoog

Apeldoorn, vanaf 2 dagen per week

Praktijkassistente

Ridderkerk, 2 - 4 dagen per week

Kijk op www.brouwerspsychologen/werken-bij-brouwer of bel naar: 0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn

Timotheos

Geeft u Bashiru een toekomst?

Bashiru Mpando (11 jaar)

droomt ervan om dokter te worden.

Helpt u mee zijn droom waar te maken?

Timotheos biedt goed kwalitatief onderwijs in Malawi. Zo kan Bashiru zijn diploma halen, krijgt hij voeding en brengen we hem in aanraking met het Evangelie.

Meer informatie en doneren:
www.timotheos.nl/help-mee
of scan de QR-code hiernaast

Bijbels onderwijzen

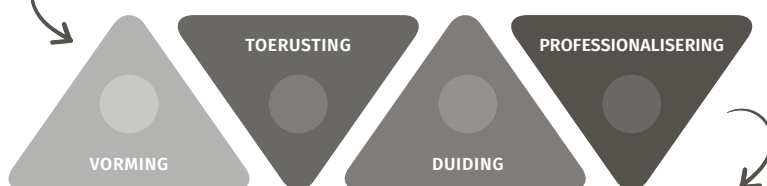
Hoe breng ik *Bijbels onderwijzen* in de praktijk?

Ga aan de slag met dit nieuwe aanbod voor vorming en toerusting.

Nu beschikbaar!

Ruime keuze uit diverse bouwstenen verdeeld over vier pijlers:

De voordelen:

- ✓ Gebaseerd op uitgangspunten en model Bijbels onderwijzen
- ✓ Brengt bezinning en praktijk bij elkaar
- ✓ Zowel integrale aanpak als maatwerk mogelijk
- ✓ Geschikt voor startende en ervaren onderwijzers

Ontdek alle bouwstenen op

www.bijbelsonderwijzen.nu

en kies een eigen route naar wens!

FIETSTOCHT OP DE VELUWE

D.V. 20 mei is er een fietstocht voor Stephanos Zambia. Beginpunt is bij de Ger. Gem. in Ned. De Beek-Uddel, Paleisweg 214 te Ermelo. Inschrijven tussen 9.30 en 11.30 uur. 2 routes; 30km en 60km. Inschrijven gratis, giften welkom. Volledige catering.
Info: A.J. Davelaar, 06-25252570

Een prachtige door particulieren georganiseerde **6-daagse Lutherreis** van 18 t/m 23 sept. a.s. in 3*hotels. Prijs 650 € halfpension. Toeslag 1-pers. kamer 100 €. Info: phophof@kliksafe.nl of jh.rozendaal@planet.nl

Welkom in onze **B&B "de Westvest"** in Sint Maartensdijk (Zeeland), 1-5 pers. Heerlijk fietsen / wandelen langs de zee. Kijk op bedandbreakfast.nl "de Westvest" of bel 06-15195097.

**Praktijk
den Uijl**

☛ HULPVERLENING

☛ COACHING

☛ TRAINING

☛ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

**Bureau
Mark.**

**Luisteren,
met oog voor elkaar.**

+31 (0)6 53 29 69 57
mark@bureau-mark.nl

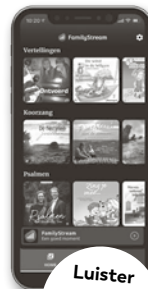
bureau-mark.nl

**DE APP MET DUIZENDEN
CHRISTELIJKE MUZIEK-
EN VERTELC'D'S**

**Makkelijker
dan een
cd-speler**

 FamilyStream

www.familystream.com

**Luister
nu gratis
1 maand
mee!**

**VAN DER WILT
RAAMDECORATIE**

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

**samen
voor
onze
zorg**

**'Mijn man
hoort hier elke
dag uit de Bijbel'**

Het is net als thuis

Zorg die aansluit bij de levensovertuiging van uw partner: hoe vanzelfsprekend is dat nog? Met zorgverleners die weten van het perspectief op de eeuwigheid en het belang van geloof en bekering. Door vergrijzing en een tekort aan helpende handen ontstaat een toenemende druk op de reformatorische zorg.

Een samenwerking van: Adullam, Cedrah, De Schutse, RST, Salem en Sirjon.

**Samen kunnen we
onze zorg behouden.
Steun het initiatief.**

vooronzorg.nl

Maak gebruik van onze service aan huis.
Prachtige collectie PVC vloeren.
Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.
06-19557166 De Vloerenkoning.nl

Terlouw Parket, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of mail naar info@terlouwparket.nl

op zoek naar groei?

Kijk voor vacatures voor docent of niet onderwijzend personeel op werkenbij.driestarwartburg.nl

D W scholengroep
driestar - wartburg

Belang bij een **HC-verklaring van ds. Cabaret?** €45,- setprijs ex. verz.
Info: apol_man@hotmail.com

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

DH begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Rouw, eenzaam, beperking, eenverdiener of armoede? Stichting kleinsteun.nl
06-34180256. Tevens gezocht: **(jonge) maatjes, gastadressen en donateurs!**

Te koop in Moerkapelle een vrijstaand huis met 4 slaapkamers, waarvan 1 beneden, met mogelijkheid voor meer. Dicht bij kerken en basisschool. Bouwjaar 1988, energielabel C. Woon-opp. 131m², perceel 324m². Het huis is direct beschikbaar. Mob: 0615582607

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING P.H. VAN DER LEER Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begravenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Download de gratis nieuwsapp!

Scan mij

Scan de QR-code of ga naar rd.nl/app

ONTDEK HET OP
Google Play

Download in de
App Store

rd
reformatisch
dagblad

de SAAMBINDER Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mijmeren in mei

Mei, een maand vol memoires. Herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog. Aan de 75^e verjaardag van de staat Israël.

Rotterdam werd op 10 mei 1940 gebombardeerd door de Duitsers. Ds. J. van Haaren vluchtte als kleine jongen weg. De Bijbel onder zijn arm moest mee. Op 17 mei vielen de bommen op Middelburg. Burgers kwamen om, monumenten werden door oorlogsvuur vernietigd. Oude mensen zien in mei weer de beelden voor zich, als foto's van de oorlog in Oekraïne voorbijkomen. Op 5 mei 1945 - in Zeeland een half jaar eerder - kwam de bevrijding. Kerken stroomden vol, Gods verlossende hand maakte indruk. Maar de 'dank' duurde kort en God werd vergeten. En nóg, zelfs bij veel dodenherdenkingen.

Ook bij Gods wondertekens kun je mijmeren. Op 14 mei 1948 - 75 jaar geleden - werd de staat Israël uitgeroepen. De Joden kregen een eigen land. 'O, Mijn volk! Ik zal u brengen in het land Israëls. En gij zult weten dat Ik de HEERE ben'. Elk jaar komen er tienduizenden Joden thuis in hun vaderland. Gods Woord komt uit, ook nu.

Miljoenen Joden stierven in de Tweede Wereldoorlog. In een zaal van het Holocaustmuseum Yad Vashem in Jeruzalem staan drie kaarsen, vertelde een bezoeker. Met daaromheen zoveel spiegeltjes, dat al de lichtjes samen op een volle sterrenhemel lijken. Ze verbeelden de anderhalf miljoen(!) vermoorde Joodse kinderen. Onschuldig, maar van 'het verkeerde ras'.

Ouderen denken terug, jongeren blikken vooruit. Er is genoeg om over na te denken in mei. Rond de open Bijbel, in Gods huis. Over Zijn regering in de wereld. Hij wondde én heelde. Geef het stuur van jouw leven in Zijn handen. 'Wij, o verheven Majesteit, gedenken Uw weldadigheid, in 't midden van Uw heil'ge woning. Gelijk Uw Naam is, grote Koning, bij ons terecht geprezen, zo is Uw roem gerezen'. Mijmeren mag. ♦

Leestip: Ezechiël 37:1-14

Yad Vashem, Jeruzalem

P.C. Beeke, Middelburg

Uit:

Het levenslied van Robert

Het is eerst wel even wennen op de school waar Robert sinds zijn achtste jaar naartoe gaat. De kinderen zijn erg verschillend, van rijk tot arm. Karel is een aardige vriend, daarom wil hij graag weten waar hij woont en hij loopt met hem mee. 'Er is niks te zien. Weet je wel dat onze buitendeur niet eens dicht kan? Vader zet er elke avond een paar kisten voor. 'Toch wil ik het zien', houdt Robert aan.

De huizen worden kleiner en de straten smaller. 'Dit is niets voor jou', zegt Karel. 'Ga maar gauw weer terug'.

Wat kijken de mensen naar hem en naar zijn mooie kleren. 'Blijf bij je eigen deftigheid!' roept een jongen hem na. Vlug rent hij weer naar huis, waar Elisa al op de stoep staat te wachten.

'Waar bleef je zolang?' vraagt ze, boos van ongerustheid. 'Karel is heel arm. Ik wilde graag zijn huis zien en mama was niet thuis om het te vragen'. Hij vertelt honderduit over alles wat hij heeft gezien en begrijpt steeds beter dat zijn ouders tot de rijkste burgers van de stad behoren.

'David, jij maakt altijd een vers voor moeders verjaardag. Wil je het mij ook leren? Als ik een mooi vers maak, kan ze vast niet boos op me zijn'. De volgende dag leert David Robert met woorden spelen, zodat ze op elkaar rijmen en versjes worden. Robert luistert nieuwsgierig. 'Wat is het verschil tussen een versje, een gedicht en een lied?' wil hij weten. 'Het is allemaal familie van elkaar', legt David uit.

'Een vers is kort en eenvoudig en rijmt meestal. Een gedicht kan wat langer zijn en hoeft niet altijd te rijmen. Een vers of gedicht wordt een lied als je er een wijs bij maakt zodat je het kunt zingen'. Robert gaat meteen aan de slag en heeft er al gauw aardigheid in.

En als moeder wat later jarig is, vindt ze in keurig handschrift Roberts vers bij haar ontbijtbord. ♦

vervolgverhaal | M.H. Karels-Meeuse - uitg. Den Hertog

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. **Labee**

Eén uit u...

Twaalf discipelen zijn naar Jezus' woord uitverkoren. Hoe moeten we dat verstaan als we óók lezen dat Judas verloren is?

Verkoren

Simon Petrus heeft heerlijke woorden gesproken: 'Heere, tot wien zullen wij heen gaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods' (Joh. 6:68b, 69). Veel discipelen hadden kort daarvoor afscheid genomen. Ze zijn weggegaan bij de Zaligmaker, geërgerd over Zijn prediking. De Meester had toen Zijn twaalf discipelen aangekeken en gevraagd: 'Wilt gijlieden ook niet weggaan?' (67b).

Als de spanning dan om te snijden zal zijn geweest, klinkt de geloofsbelijdenis van Petrus. Hij zal ongetwijfeld gedacht hebben namens alle jongeren te spreken. Zij zullen niet weglopen. Maar, o schrik, Jezus geeft zo'n ander antwoord dan verwacht. Ernstig klinkt het van Zijn lippen: 'Heb Ik niet u twaalf uitverkoren? En een uit u is een duivel. En Hij zeide dit van Judas, Simons zoon, Iskariot; want deze zou Hem verraden, zijnde een van de twaalf' (70b,71). Bij dat woord 'uitverkoren' schrijft kanttekening 90: 'namelijk tot het apostelschap'. Vanuit de grondtaal mag hier ook het woord 'uitgekozen' staan. Nee, het gaat hier niet om een 'uitverkorene' naar 'de voorkennis van God den Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus' (1 Petr.1:2m). Eigenlijk is het huiveringwekkend als we erover nadenken. Er zal vreugde geweest zijn toen Judas geboren werd. Zijn naam betekent immers 'Godlover' of 'ditmaal zal ik de Heere loven'. Judas groeide voorspoedig op en verliet zijn ouderlijke woning om Jezus te volgen. Zou een godvrezende vader of moeder niet uitroepen: 'ook ditmaal zal ik de Heere loven'?

Drie jaar heeft hij het volgehouden: zijn eervolle positie als penningmeester in de discipelkring. Maar het loopt zo vreselijk af: hij verraadt de Meester, de gegeven Zaligmaker voor zondaren, met een kus. En kort daarop haast hij zich vol wroeging op de doodlopende

weg om de hand aan zichzelf te slaan. Zo dicht bij Jezus geweest en geleefd. Door Hem onderwezen in de dingen van het Koninkrijk van God. Uitgegaan en gepredikt in Zijn Naam. En toch een duivel. De nacht viel over Judas' leven. Eén uit u...

Deze werkelijkheid moeten we ook vandaag onder ogen zien. Ook in onze dagen zijn er die in Jezus' Naam spreken, soms grote opgang maken en de naam dragen van discipel. Maar laten we dichterbij huis blijven. Een ieder die iets van zijn eigen hart leert kennen, leert dat hij nergens te goed voor is.

Verloren

Hoewel de Heilige Schrift erg terughoudend is over de eeuwige staat van zondaren, is opnieuw het woord van Jezus Zelf tekenend: 'Toen Ik met hen in de wereld was, bewaarde Ik hen in Uw Naam. Die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan, dan de zoon der verderfenis, opdat de Schrift vervuld worde' (Joh. 17:12).

Lezer(es), laten we maar nooit uit de hoogte zien op Judas. Als de Heere ons toch zou overgeven aan onszelf, dan eindigen we in die donkere nacht van Judas. Tegelijk valt over deze donkere bladzijde ook heerlijk licht. Er staat eveneens geschreven: 'De Zoon des mensen gaat wel heen, gelijk van Hem geschreven is; maar wee dien mens door welken de Zoon des mensen verraden wordt; het ware hem goed, zo die mens niet geboren ware geweest' (Matth. 26:24). De Zaligmaker is door de vreselijke daad van Judas verraden, maar Hij is in de handen van moordenaars gevallen naar Gods raad. Uit onbevattelijke zondaarsliefde heeft God Zijn Zoon gegeven als het Lam van God Dat móést lijden en sterven. Opdat doodschuldige zondaren straks eeuwig de naam 'Judas' zouden dragen. 'Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij 't hebt gedaan'. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.